

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: קריגר	שם פרטי: רות
--------------------	-----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: ליפ	בלועזית Lip	שם נעורים: ליפ
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: רות	בלועזית Ruth	מין: ז
מקום לידה (ישוב, מחוז): בוקובינה	בלועזית Bukowina	תאריך לידה: 27.5.1928
שם פרטי של האב: שלמה	שם פרטי ושם נעורים של האם: קלרה	ארץ לידה: רומניה
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם נעורים של האישה:	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: בוקובינה	בלועזית Bukowina	ארץ המגורים: רומניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: בי"ס יסודי	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): שרגורט- אוקראינה, טרנסניסטריה מוגילב		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? טרנסניסטריה		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור: שרגורט	תאריך השחרור:	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? צ'רנוריב, בוקובינה	
מקומות/מחנות בדרך לארץ: קפריסין	שנת עליה: 1948	שם האנייה (אם עלה בדרך הים): מדינת ישראל

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

אבא שלי היה סוחר עצים, אימא שלי הייתה עקרת בית, היו לי 2 אחיות גדולות, אני הייתי הקטנה. לא סיימתי בית ספר כי גירשו אותנו מהבית.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

יום שישי בבוקר מישוה עם תוף דפק ברחוב וצעק לנו שאנחנו צריכים להיות עד השעה 12 בתחנת רכבת. אבא שלי בא הביתה בוכה ואמר לנו שאנחנו לא נחזור יותר הביתה. לקחנו איתנו כל מה שיכולנו, אוכל ועוד כל מיני דברים, הכניסו אותנו לרכבת, הרכבת נסעה בלי סוף, ימים, שבועות. זקנים וילדים מתו ברכבת וזרקו אותם החוצה תוך כדי נסיעה מהחלונות. לא היו לנו שירותים, את הצרכים עשינו אחד על השני. לילה אחד ירדנו מהרכבת בעיירה קטנה, אני לא זוכרת את השם שלה, הלכנו ימים ולילות ואיפה שהיה בית או בית כנסת נתנו לילדים לנוח, אבל בכל מקום היו הרבה מתים ואנחנו ממש עליהם כי לא פינו אותם. בא חייל לאבא שלי ואמר לו שיריד את הטבעת נישואים שלו ואבי אמר לו שהוא לא יכול אז החייל אמר לו שהוא יוריד לו אותה. הלכנו ברגל עד מוגילב ששם היו הרבה יהודים. לא זוכרת כמה זמן שהינו שם עד ששוב גירשו אותנו. הלכנו בקור ובגשמים עד שהגענו לשרגורוט. נשארנו שם, אבא שלי חיפש מקום לישון עד שמצא בית של זוג יהודים שנתנו לנו להיכנס ולישון אצלם. היה שם חלון רחב בחדר ובגלל שלא היה מספיק מקום לכולם אז אני ואחותי ישנו על החלון. אימא שלי ואחותיי חלו בטיפוס הבטן ולקחו אותם לבית חולים, אבא שלי ואני נשארנו בבית. כל מה שהיה ברשותינו מכרנו כדי שיהיה לנו אוכל ואותו הבאנו לאימא שלי ואחותיי בבית חולים. בבית החולים אבא שלי כל הזמן היה הולך מאחורי ומכוון אותי, כדי שלא אגע באף אחד מהחולים ושלא אדבק. יום אחד הרגו אותנו בבית החולים ושמו אותנו בעגלה עם עוד מתים ונשארתי לבד. אחר כך דודה שלי לקחה אותי וטיפלה בי עד שאמי ואחותיי הבריאו וחזרתי אליהן.

יום אחד באו גרמנים, שמענו את הצעדים שלהם, היו להם מגפיים כבדות ועשו הרבה רעש, אנחנו נכנסנו למרתף למטה והתחבאנו שם עד שהם ילכו. היה שם מחנה, לא היה לנו מה לאכול, הייתי מחפשת כל הזמן קליפות של תפוחי אדמה כדי שיהיה לנו משהו לאכול.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עלייה):

אני זוכרת ששחררו אותנו ולקחו אותנו עם סוס ועגלה עד לצ'רנוב, שם גר אח של אימא שלי. לעיר שלנו עדיין לא יכולנו לחזור כי היו שם הגרמנים. לבסוף חזרנו הביתה, אני לא זוכרת מתי, וראינו את הבית ללא דלתות וללא חלונות. לאט לאט הסתדרנו שם, אחיותיי התחילו לעבוד, אחת כתופרת והשנייה עבדה אצל רופא שיניים. בן דוד של אימא שלי מקנדה היה שולח לנו מדי פעם בגדים וכל מיני דברים שיהיה לנו איך להסתדר. אני הייתי יחסית צעירה ונסעתי להכשרה במושב. החבר שהיה לי לא רצה לנסוע איתי לשם אז נסעתי לבד לשלושה חודשים. עבדנו שם בעבודות שונות תמורת אוכל וגם קיבלנו אישור עלייה לישראל. רק מי שהיה בהכשרה קיבל אישור עלייה.

כשחזרתי הביתה חבר שלי הצטרף אליי וגם אחותו ובעלה הצטרפו. לאמי ואחותיי לא היה אישור אז הן עלו מאוחר יותר לארץ. ב-1946 עלינו על אונייה, 4,000 נוסעים, היו שם מיטות קומותיים וככה ישנו שם. היינו שבועיים בים כי לא רצו שהאנגלים יתפסו אותנו. בסוף תפסו אותנו כשהגענו לנמל חיפה, קיבלנו הוראה לנשוק את החיילים הבריטים כדי שלא יקחו אותנו בכוח, זרקנו את כל האוכל למים כדי שלא יהיה להם מה לאכול. הקברניט שכב שם בין הנוסעים אבל גם אותו תפסו בסוף. הורידו אותנו מהאונייה בנמל וראינו בבתיים נרות של שבת. הרבה אנשים ניסו לברוח מהנמל וחלקם נהרגו בגלל זה. ביום ראשון העלו אותנו לאוניות משא לקפריסין. כשהגענו הכניסו אותנו לאולם ענק ושם נתנו לנו קצת אוכל, קיבלנו רימונים ואני זוכרת שלא ידענו מה זה ונתנו ביס בקליפה ככה. שיכנו אותנו באוהלים.

בקפריסין התחנתתי עם החבר שלי וגרנו בחצי אוהל אני ובעלי ובחצי השני היו 4 גברים. לילה אחד הייתה רוח חזקה והעיפה לנו את האוהל. בעלי הלך לעבוד במטבח וכל פעם הביא לי קצת אוכל. יותר מאוחר הגיעה אחותי הגדולה, אנחנו היינו במחנה 90 והיא הייתה ב-89 ואז כדי להיפגש איתה נרשמתי ללכת למקווה. היו שם הרבה אנשים דתיים, שם נפגשתי איתה, חזרתי למחנה ודיברתי עם כמה אנשים ונתנו לה לבוא למחנה שלי. נשארנו בקפריסין עד 1948 אז הכריזו על קום המדינה ועלינו ארצה.

נא ספרי/י על חייך בארץ**(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):**

כשעלינו ארצה הייתי בחודש שישי להריוני. הגענו לפרדס חנה, ושיכנו אותנו בצריפים.

לדודה של בעלי היה בית בחדרה והוא הלך ברגל לשם כדי לקבל עזרה כי לא היה לנו כסף ולא כלום, הוא ישן שם תקופה ואז גם הביאו אותי לשם. היה לנו בית מאוד קטן. שם נולד לנו בן, קראנו לו שלמה על שם אבא שלי.

אח"כ אימא שלי ואחותי השנייה גם עלו לארץ. כשהבן שלי היה בן שנה שמנו אותו במעון ליד הבית, ואני הלכתי לעבוד בבית אריזה בחדרה. להורים של בעלי הייתה אדמה בחוגלה, והם לקחו את בעלי שיעבוד איתם, הם רצו שגם אני אבוא אבל אח של בעלי בא אליי הביתה ואמר לי שלא כדאי שאבוא כי אימא שלהם הייתה אישה לא נוחה.

בהמשך נולד לי עוד בן בשם יעקב. קיבלתי עבודה בחיפה בחדר האוכל של מוסד לילדים עם לקויות. נתנו לי צריף וגרתי בו עם שני הבנים שלי. מאוחר יותר הגיע בעלי והצטרף אליי. עבדתי שם כמה שנים עד שעברנו לפתח תקווה. גרנו קרוב לאימא שלי, כמה רחובות ליד. היא תמיד עזרה לי, הייתה מאוד קרובה ללבי. לאחר פרישתי התנדבתי ב"אילן" כמה שנים טובות וגם בבית חולים במשך 17 שנים.

בעלי היה אדם מאוד אלים, הוא הרביץ לי וילידיי ואני לא רציתי להתגרש כי כמו שאני גדלתי בלי אבא, לא רציתי שהילדים שלי גם יגדלו ככה. כשהבן שלי הגיע לגיל צבא הוא אמר לי או שאת בוחרת בי או בבעלך. התגרשתי מבעלי ופירנסתי את בניי בכבוד. כשחיתנתי את בני הבכור אפילו חמי לשעבר לא רצה שהבן שלו יבוא לחתונה.

שנתיים לאחר הגירושין הכרתי את בעלי הנוכחי, גם הוא היה גרוש והיה לו ילד בן 6. בן זה גדל והתחתן ונולדו לו 4 בנים שעזרתי לו לגדלם.

אנחנו נשואים 36 שנים באושר. הוא חלה באלצהיימר ואני מטפלת בו במסירות.